

Oikeusministeriön lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain kumoamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain kumoamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan työneuvoston lakkauttamiseen liittyviä lainsäädäntömuutoksia. Työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Työneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön alainen toiminnassaan riippumaton erityisviranomaisena. Työneuvoston tehtävänä on antaa lausuntoja työlainsäädännön soveltamisesta ja tulkinnasta sekä toimia oikaisuvaatimusviranomaisena eräissä aluehallintoviraston työlainsäädäntöä koskeissa poikkeuslupapäätöksissä.

Esityksen mukaan työneuvoston lausuntotehtävistä luovuttaisiin. Työneuvoston oikaisuvaatimustehtävät siirrettäisiin poikkeuslupa-asian ratkaisevalle Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontaviraston oikaisuvaatimus päätökseen haettaisiin muutosta työtuomioistuimelta. Ehdotuksiin liittyen esitetään muutettavaksi työaikalakia ja nuorista työntekijöistä annettua lakia. Lisäksi eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan teknisluonteisia muutoksia.

Esitys liittyy vuoden 2026 täydentävään talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavan. Ehdotusta on tarkasteltu vain lausunnossa mainituin osin.

Työaikalain ja nuorista työntekijöistä annetun lain muutoksenhakua koskevat pykälät

Työaikalain 39 b ja 39 c § sekä nuorista työntekijöistä annetun lain 15 b ja 15 c § koskevat muutoksenhakua Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen sekä Lupa- ja valvontaviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen. Säännösten mukaan muutoksenhakuun olisi oikeutettu yleissääntelystä (hallintolaki, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki) poikkeavasti yleistä laajempi joukko eri tahoja, muiden muassa tietyt ehdotetuissa laeissa tarkemmin määritetyt työntekijöiden edustajat tai työntekijät, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Lupa- ja valvontaviraston asiassa tekemää ratkaisua. Sekä oikaisuvaatimuksen tekemiseen että oikaisuvaatimuksesta valittamiseen liittyy määräaikoja – oikaisuvaatimuksen osalta sovellettaisiin hallintolain mukaan määräytyvää määräaika, kun taas oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä valittamiseen säädettäisiin ehdotetuissa laeissa suoraan 30 päivän määräajasta.

Ottaen huomioon säännösehdoituksissa osoitettu muutoksenhakuoikeutettujen piiri, on pidettävä todennäköisenä, että esimerkiksi tahot, joita ”olisi pitänyt kuulla” ennen ratkaisun tekemistä eivät saisi päätöstä tiedokseen säännönmukaisen tiedoksiannon kautta. Tähän nähden esitysluonnoksen perusteella jää epäselväksi, mistä lukien määräajat laskettaisiin näiden tahojen osalta. Asiaa tulee tämentää jatkovalmistelussa.

Ehdotetut työaikalain 39 c § ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 c § ovat myös sisällöltään toisensa kaltaiset. Pykäliin sisältyy työuomioistuimeen tekemistä koskevaa sääntelyä, mutta pykälien 3 momenteissa on todettu, että muutoin valituksen tekemiseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 3 luvussa säädetään. Vaikka hallintoprosessilain 3 luku koskeekin valituksen tekemistä, ei esitysluonnoksen perusteella ole selvää, onko hallintoprosessilakia koskeva viittaus tarkoituksella rajoitettu ainoastaan sen 3 lukuun sen sijaan että viitattaisiin yleisellä tasolla hallintoprosessilain soveltamiseen.

Oikeusministeriö nostaa vielä yleisenä huomiona esiin, että esitysluonnoksesta ei ilmene, onko Lupa- ja valvontaviraston ajateltu käsittelevän nyt kysymyksessä olevat oikaisuvaatimusasiat jonkinlaisessa erityisessä kokoonpanossa (vrt. nykyinen työneuvoston kokoonpano). Mikäli oikaisuvaatimusasiat on tarkoitus saattaa erityisen käsittelyprosessin kohteiksi, olisi asia hyvä selventää jatkovalmistelussa.

Tekniset huomiot

Esitysluonnoksessa ehdotetut työaikalain 39 b § ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 b § koskevat muutoksenhakua Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen ja ovat sisällöltään samanlaiset. Tähän liittyen teknisenä huomiona: sekä työaikalain 39 b § että nuorista työntekijöistä annetun lain 15 b § näyttävät esitysluonnoksessa pykälätekstiltään nyt täysin identtisiltä. Nuorista työntekijöistä annetun lain 15 b §:ssä lienee kuitenkin tarkoitus viitata ”lain 39 §:n” ja ”39 a §:n 1 momentissa” tarkoitetun sijaan lain 15 §:ään ja 15 a §:n 1 momentissa tarkoitettuun. Lisäksi pykälätekstin jälkimmäisessä virkkeessä lienee tarkoitus lukea ”kuultu” (nyt ”kultu”).

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Jasmin Heiskanen

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/20373/2025-OM-24

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: